

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1746. usque ad
Annum 1749

Luxemburgi, 1753

XXXIII. De Jurisdictione Episcopi Tusculani in Clerum, & Populum Territorii
Abbatiae Cryptæ Ferratæ. 24. Aprilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74761](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74761)

latenus imminui. Volumus praterea, quod sola presentis Schedules Nostri Motus proprii signatura sufficiat, illique, ac illius quoque exemplis, seu transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Persona in Ecclesiastica dignitate constituta Sigillo munitis, tanta ubique fides adhibeatur in Judicio, & extra, quanta si sub Plumbo Nostro expedirentur, & originaliter exhiberentur, adhibenda esset, & adhiberi deberet, regula quamque contraria non obstant.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorum pridie Idus Augusti Anno Septimo.

Dat. Pontif. anno VII. die 12. Augusti 1747.

XXXIII. De Jurisdictione Episcopi Tusculani in Clerum, & Populum Territorii Abbatiae Cryptae Ferratae.

BENEDICTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificis studium in discutiendis negotiis Ecclesiasticis.

INTER multa onera cum Sacrosancti Apostolatus Officio debilibus humeris nostris imposita, ad evitandum, quantum in Nobis esset, inutilis Servi condemnationem, hoc plane connumerandum censuimus, ut non solum praesentia nostra assiduum operam impenderemus Congregationibus Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, in quibus Religionis negotia, aliaque graviora, pro Catholicae Ecclesiae regimine in dies occurrentia tractantur; Generali nimirum Congregationi Sacrorum Rituum, quoties praecipua capita Causarum Beatificationis Servorum Dei, aut Beatorum Canonizationis in ea expenduntur; sicut etiam Congregationi Sanctae Universalis Inquisitionis, quae per singulas hebdomadas coram Nobis habetur; saepe etiam illi, in qua de Propaganda Fidei rationibus agitur; atque alteri, quae preposita est executioni & interpretationi Decretorum Sacri Tridentini Concilii; ac demum praeter alias Congregationes in peculiaribus casibus deputatas, & coram Nobismetipsis coactas, Supremae Signaturae Gratiae, quam vocant, in qua inferiorum Tribunalium judicata, totaque administranda Justitiae ratio ad trutinam revocantur; Verum etiam, si quando graviores controversiae inter Ecclesiasticas potissimum personas orientur, ut eas ad iudicium Nostrium avocemus, easque, reseratis tum litium diuturnitatibus ac dispendiis, tum parvum querelis ac similitudinibus, modo cum Auditorum Causarum Palatii nostri coram Nobis congregatorum, modo cum aliorum gravium, atque prudentum Virorum consilio, non sine proprio labore ac diligentia, multaque temporis, ut plurimum somno detracti, in discutiendis rationum momentis, evolvendisque domesticae Bibliothecae nostrae libris, impendio, definitionis nostrae Oraculo decideremus, penitusque de medio tolleremus.

Et in libris judicandis, & extinguendis.

Controversia jurisdictionalis inter Episcopum Tusculanum, & Abbatem Commendatarium Cryptae Ferratae.

Quod genus oneris a Nobis pro communi utilitate libenter susceptum, quum Nobis propositum sit, donec Omnipotenti Deo valetudinis nostrae vires servare placuerit, nullo pacto deponere; facile adducti sumus, ut exortam nuper litem & controversiam inter bonae memoriae Josephum hujus Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem Accoramboni nuncupatum, cujus ex hac vita migrationem superioribus diebus eluximus, tamquam Episcopum Tusculanum ex una, & dilectum Filium nostrum Joannem Antonium Tituli Sanctorum Silvestri & Martini in Montibus Presbyterum ipsius Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem Guadagni nuncupatum, tamquam Monasterii, Abbatiae nuncupati, Sanctae

Mariae de Crypta Ferratae Ordinis Sancti Basilii, Abbatem Commendatarium ex altera, partibus, ad Nosmetipsos avocarem; inappellabili iudicio Nostro definiendam ac terminandam. In qua controversia quum praedictus Josephus Episcopus Cardinalis contenderet praedicti Monasterii Territorium suae Tusculanae Diocesis portionem esse, proindeque se omnimodam suam Ordinariam Jurisdictionem in eo exercere posse; contra vero praefatus Joannes Antonius Cardinalis & Abbas Commendatarius defenderet; hujusmodi Territorium ab ipsa Tusculana Diocesi omnino separatam existere, seque illius Ordinarium esse, cum plena & quasi Episcopali Jurisdictione in Clerum & Populum, privative ad ipsum Episcopum Tusculanum; Nos omnibus mature librat, quae in copiosis juris & facti allegationibus, & monumentorum collectionibus tam ex una, quam ex altera parte oblati, deducta sunt, auditis quoque oretenus utriusque partis Defensorum & Advocatorum Informationibus, atque in consilium adhibitis duobus viris in Canonica facultate peritissimis, Dilecto scilicet Filio Magistro Ildephonso Clemente de Arostegui Cappellano Nostro & Causarum Palatii Apostolici Auditore, qui, edito volumine, cujus Titulus est: *Concordia Pastoralis*; eximium suae in hoc rerum genere scientiae specimen dedit; ac dilecto pariter Filio Magistro Clemente Argenvilliers Consistorialis Aulae nostrae Advocato, ac Praelato Domestico, & Auditore nostro; cujus etiam doctrinae in hac ipsa controversiarum specie plura monumenta extant in consultissimis disceptationibus multorum annorum decursu, dum in exercitio Fori magna cum laude versaretur, ab ipso editis; hisque coram Nobis die XIII. elapsi Februarii mensis accitis; ac diligenti cum iisdem tractatu habito, totam hujusmodi controversiam in hunc, qui sequitur, modum dirimere ac definire statuimus.

Quamvis autem, ut supra diximus, ipsius controversiae summa praecipue circa Territorium separatam, & jurisdictionis Ordinariae & quasi Episcopalis competentiam verteretur; quum tamen in ipsius discussione alii quidam articuli excitati fuerint, nimirum circa jurisdictionem Baronalem Abbatis Commendatarii in praefati Monasterii Territorio; circa ipsius Monasterii & Monachorum in eo degentium exemptionem passivam ab Ordinaria jurisdictione Episcopi Tusculani; ac demum circa curam animarum, quae in praefata Ecclesia Sanctae Mariae Cryptae Ferratae, & in ipsius Parochiae ambitu exercetur ab uno ex Monachis ipsius Monasterii: Nos ut omnia litium germina stirpitibus evelleremus, ac perpetuae pacis tranquillitatem firmiter stabili-remus, super his etiam matura deliberatione praehabita, opportunas declarationes & ordinationes futuris temporibus observandas, edere, & pronunciare statuimus.

Itaque, quod attinet ad primum, ad temporalem videlicet, seu Baronalem jurisdictionem Abbatis Commendatarii, quam Episcopus Tusculanus in suis allegationibus impugnabat, decrevimus, & pronunciamus, ipsum Episcopum in hoc non esse legitimum Contradictorem; ideoque Abbatem Commendatarium praedictum, hujusmodi oppositione nihil obstante, jure suo uti posse, si quod ipsi competit quoad praedictam temporalem & Baronalem jurisdictionem.

Ad secundum, nimirum quod spectat ad exemptionem passivam Monachorum & Monasterii Cryptae Ferratae ab Ordinaria jurisdictione Episcopi Tusculani, diximus & pronunciamus, hujusmodi exemptionem passivam praedictis Monachis & Monasterio competere, eisdemque illa gaudere debere, ad formam Privilegiorum eisdem, ut infra latius dicemus, ab Apostolica

Ad Pontificem advocatur, & ab eo definitur, cum consilio &c.

Quaedam incidentia controversiae capit.

i. De Jurisdictione Baronali Abbatis. Rejicitur contraria instantia Episcopi Tusculani.

II. Exemptio passiva Monasterii & Monachorum firmatur.

III.
Animarum
cura, & le-
gitima exi-
stentia Pa-
rochiae in Ec-
clesia Cyp-
tae Ferratae
canonizatur.

Jurisdic-
tio
Ordinaria in
Territorio
Cryptae Ferr-
atae adju-
dicatur Episc-
po Tuscula-
no.

Monasterium
cum suo Ter-
ritorio in
Diecepsi Tus-
culana exi-
stit.

Unde illius
praesentia se-
paratio pro-
banda esset.

Vel per pri-
vilegium A-
postolicum.

Vel imme-
morabilem
consuetudi-
nem.

Sede indultorum; salvis nihilominus, & firmis remanentibus Sacrosancti Tridentini Concilii, necnon ejusdem Apostolicae Sedis posterioribus Constitutionibus, & Ordinationibus, quoad illos omnes & singulos casus, in quibus Regulares, etiam exempti, Episcopi jurisdictioni sive Ordinariae, sive Delegatae, subesse debent.

De tertio, videlicet de animarum cura in Ecclesia praefati Monasterii, ut supra diximus, administrata; decrevimus ac definivimus, constare de legitima existentia Parochiae in praedicta Abbatiali Ecclesia, quamvis illius erectio nequaquam exhibita fuerit; quum satis demonstratum fuerit, hujusmodi Curae Parochialis exercitium in ipsa Ecclesia, & in ipsius Monasterii Territorio, ab antiquo tempore viguisse & vigere; Quocirca statuimus, praedicto Abbati Commendatario competere jus praesentandi eorundem Episcopo Tusculano unum aliquem pro tempore Sacerdotem sive Saecularem, sive Regularem, qui tamen Latinum Ritu observet, atque hunc a praedicto Episcopo examinandum esse, & ad ipsius Curae exercitium rite approbandum; eundem vero, quamvis Regularis Monachus existat, tamen eidem Episcopo subesse debere in his omnibus, quae praedictam Curam & Sacramentorum administrationem concernunt, juxta Decretum praedicti Concilii Tridentini cap. 11. sess. 15. de Regularibus, nostramque Constitutionem, quae incipit: *Firmandis*, viii. Idus Novembris anni MDCCXLIV. editam, & impressam in Bullario nostro Tom. 1. num. 109.

De ipsa denique Episcopali Ordinaria jurisdictione in praefato Territorio Cryptae Ferratae, an scilicet ea ad Episcopum Tusculanum, an vero ad Abbatem Commendatarium, aut Monachos ipsius Monasterii, pertineat; quod erat praecipuum, vel potius unicum propositae controversiae caput; decernendo pronunciamus, & pronunciando decrevimus, hujusmodi jurisdictionem Ordinariam & Episcopalem in Clerum & Populum universum praedicti Loci, & Territorii Cryptae Ferratae, competere Episcopo Tusculano, non autem Abbati Commendatario, aut Monachis ipsius Monasterii.

Et sane dubitari nequit, quin Territorium Cryptae Ferratae situm sit intra fines Diocesis Tusculanae. Nam, praeterquamquod in eo loco, ubi nunc Monasterium ipsum cum adnexis Aedificiis existit, ex magis recepta Antiquariorum sententia, Ciceronis Villa olim fuit, in qua scilicet ille Philosophicas Quaestiones conscripsit, quas de Loci nomine *Tusculanas* appellavit; id quod magno argumento est, eundem locum deinceps in Diocesi Tusculana comprehensum fuisse; ipsi profecto ejusdem Monasterii Monachi jam usque ab anno MCXLV. in quadam controversia inter ipsos, & Episcopum Tusculanum oborta, quae a Praedecessore Nostro Eugenio Papa III. definita fuit; dum exemptionis suae amplitudinem adversus eundem Episcopum, nonnulla jura in eorum Monasterium sibi competere asserentem, strenue tuerentur, ultra tamen professi sunt, Monasterium suum in *Tusculanensi Parochia constitutum* existere. Ubi autem constat de existentia Loci intra alicujus Episcopi Diocesim, non potest Praelatus Inferior jure asserere, in eo loco veram qualitatem Nullius cum Territorio separato sibi acquisitam esse, & jurisdictionem Ordinariam & quasi Episcopalem in eundem, privatim ad Episcopum, sibi competere; nisi clarum exhibeat Apostolicae Sedis Privilegium, quo idem locus a Diocesi & jurisdictione Ordinaria Episcopi dismembratus, avulsus, & separatus fuerit, ipsiusque Praelati jurisdictioni per omnia subjectus; vel nisi, deficiente hujusmodi Privilegio Apostolico, immemorabilem saltem consue-

tudinem sibi faventem attulerit, cum omnibus requisitis circumstantiis juridice probatam, eamque non limitatam, ad unum aliquod actuum genus, sed quae omnes complectatur actus, in quibus Episcopalis jurisdictionis jura consistunt, eosque ostendat a se pacifice, & sine ulla Diocesani Episcopi contradictione, exercitos fuisse; quum ea sit immemorabilis possessionis & consuetudinis natura, ut legitimam Privilegii Apostolici praesumptionem & famam inducat.

His sane principiis in hujus generis Litibus definiendis proceditur, & procedendum esse non dubitatur, ex quo potissimum ea de anno MDCCXXI. studiose ac mature discussa, & pro regulis constituta sunt in quadam Congregatione particulari ex sapientioribus & doctioribus illius temporis S. R. E. Cardinalibus, Romanaeque Curiae Praelatis composita, cujus Congregationis Nos tunc in minoribus constituti Secretarii munus obtinimus; eademque a sanctae memoriae Praedecessore nostro Clemente Papa XI. approbata sunt, ut videre est in Decreto V. impresso ad calcem illius Bullarii; Nec aliis profecto principiis inherendum esse censuimus, quum actum fuit de dirimenda veteri controversia inter Episcopum Conversanum, & Militiam Hospitalium Sancti Joannis Hierosolymitani, super competentia jurisdictionis Ordinariae in Oppido Putiniani; quam controversiam Nos ipsi quatuor ab hinc annis, cum consilio totius Auditorii Caesarum Palatii Nostri, Apostolica auctoritate definivimus, & perpetuo extinximus; qua de re extant Literae Decretales in Bullario Nostro impressae Tom. I. num. 76.

Equidem Praedecessor Noster Callistus Papa II. praefatum Monasterium Cryptae Ferratae sub jurisdictione Sanctae Romanae Ecclesiae despondit, constituitque, ut nullus Episcopus, praeter Romani Pontificis licentiam, in ipsum excommunicationis seu interditionis sententiam inferre praesumeret. Eugenius quoque Papa III. similiter Praedecessor Noster praedicti Callisti Privilegia eidem Monasterio confirmavit: Cumque tunc existens Episcopus Tusculanus, non obstantibus hujusmodi Privilegiis, nonnullos Episcopalis jurisdictionis actus in ipso Monasterio exercere contenderet, quae ab Episcopis Praedecessoribus suis exercita fuisse dicebat, ipse Eugenius Praedecessor, re cognita, adversus Episcopum sententiam tulit. Cui quum Episcopus non plane acquiescisset, eandem litem sub altero Praedecessore Hadriano Papa IV. instauravit, nova veteribus addens postulara, quae tamen omnia ab ipso Hadriano Pontifice rejecta fuerunt, inunctumque Episcopo fuit, ut sententia a praefato Eugenio Pontifice promulgata irrefragabiliter acquiescens, si quid praeterea juris, praeter id, quod in ipsa sententia continebatur, in praefato Monasterio eundem habere contingeret, id omne, etiam post latam sententiam illud obtinisset, abrenunciare, & resignare deberet. In quorum tamen compensationem ipse Hadrianus Praedecessor aliud Monasterium Sanctae Mariae de Pefcho nuncupatum Episcopo Tusculano concessit, ejusque Diocesi perpetuo univit & incorporavit. Atque haec omnia a Gregorio Papa IX. Praedecessore pariter Nostro per Literas Apostolicas confirmata & roborata dignoscuntur.

Verum Apostolica hujusmodi Privilegia, ipsum dumtaxat Monasterium Cryptae Ferratae, aut ad summum Monachos in eo degentes respiciunt; atque illius, illorumque demonstrant exemptionem a jurisdictione Ordinaria Episcopi Tusculani, cui de cetero ex jure Canonum subesse debuissent. Sed in ipsis nulla mentio fit jurisdictionis activae Abbatis, aut Monachorum, in Clerum & Populum illius Territorii.

Pravilegi
regulae
dantur.

Privilegi
judicium
Abbate
Commenda-
tario pro-
ta.

Eadem
exemptio-
nem pass-
vam Mon-
asterii ret-
runcat.

Ideoque

Jurisdic-
tio Episcopi
in Territo-
rium in ipsis
supponitur.

Ideoque ad meram exemptionem passivam referri debent; neque eorum vigore dici potest eisdem concessam fuisse Ordinariam aëivam jurisdictionem in Clerum & Populum; aut constitutum fuisse Territorium separatum, ab ipsius Monasterii Abbate, aut Monachis, cum hujusmodi quasi Episcopali jurisdictione regendum, & gubernandum. Quin immò quum supraddictus Eugenius Prædecessor in præfata sententiâ, de duabus ipsius Monasterii Grancis, nimirum de Cappellis Sancti Benedicti, & Sancti Pancratii, quas Episcopus ad se pertinere, Monachi autem ab illius potestate immunes esse asserabant, statuerit ac decreverit, Episcopum Tusculanum in Ecclesia Sancti Benedicti quartam partem omnium Decimarum, & oblationum mortuorum; & in Ecclesia Sancti Pancratii quartam partem totius medietatis omnium Decimarum, & oblationum mortuorum jure perpetuo habere; Presbyteris verò, qui in Cappellis ipsis pro tempore ad animarum curam deputandi essent, ab eodem Episcopo, cum Abbatis consensu, Institutionem authorizabilem concedi debere; ipsos autem teneri de Populi quidem Curâ, Episcopo Tusculano, de rebus verò temporalibus ad Monasterium pertinentibus, ipsius Monasterii Abbati rationem reddere; tantum abest, ut sententia ab Eugenio Pontifice lata, & a prædictis illius Successoribus confirmata, ad stabiliendam Ordinariam, & quasi Episcopalem Abbatis jurisdictionem, & præteritum ab eo Territorium separatum, ullo modo conferat; quin potius Episcopi Tusculani juris iurisdictionem favet, dum illius jurisdictionem in Clerum & Populum, non obstantem passiva exemptione Monasterii, & Ecclesiarum ab eo dependentium, expressè præservare dignoscitur.

Ritus Græ-
cus in Mona-
sterio Cryp-
tæ Ferratæ
constanter
servatus.

Ut autem magis elucesceret, que ad hujusmodi controversiam dirimendam amplius conferre possent, minime supervacaneum duximus ad Historiam foundationis ipsius Monasterii Sanctæ Mariæ de Crypta Ferratæ, animum intendere. Ex hac itaque constat, illud sub initium sæculi undecimi fundatum fuisse a duobus Sanctis Monachis Nilo & Bartholomæo, qui & natione, & ritu Græci erant; & quidem hujusmodi Ritus Græcum in ipso Monasterio semper servatum fuisse; annuentibus, quin potius volentibus Romanis Pontificibus; qui etiam, quoties Missarum solemniam augustiore Ritu celebrabant, ut in Libris Ritualibus memorie proditum est, antequam Collegium pro Clericis Græcis a pia memorie Gregorio Papa XIII. in Urbe erigeretur, consueverunt ex eodem Monasterio duos evocare Monachos, quorum unus Epistolam, alter Evangelium Græco idiomate, ut mos est, in Missa Pontificali canerent. Præterea Monachi in prædicto Monasterio degentes Sacrosancta Mysteria in fermentato conficere non destiterunt, usque ad tempora Besarionis hujus S. R. E. Cardinalis, cui primùm a felicis recordationis Pio Papa II. Prædecessore Nostro, Anno Domini MCCCCLXII., idem Monasterium commendatum fuit: Ipse autem Besarion Cardinalis ab Apostolica Sede indultum obtinuit, ut Monachi prædicti, exemplo Maronitarum & Armenorum, a proprio ritu non recedentes, in azymo consecrarent, & sacris Latinorum Vestibus induti, Græco tamen idiomate & Ritu, Missas celebrarent. Nec nisi sub posterioribus Romanis Pontificibus Paulo V., Urbano VIII., & Innocentio X., iisdem concessum fuit, ut in gratiam Christifidelium confluentium ad Ecclesias Ordinis Sancti Basilii, cujus ipsi Regulam proficerent, nonnulli ex ipsis deputarentur, qui Latino Ritu, & Linguâ Missarum Sacrificia peragerent.

Quæ ex-
cludunt præ-
sumptionem
concessæ ju-

Ex quibus omnibus validum conficitur argumentum, ut ne quis probabiliter putet, supraddictos Prædecessores Nostros Callistum II., &

Eugenium III. constituere voluisse Territorium separatum, cum Ordinaria, & quasi Episcopali jurisdictione in Clerum & Populum, favore Abbatis, & Monachorum Monasterii Cryptæ Ferratæ; quod sanè nil aliud fuisset, quam subditos Latinos ab Episcopi Latini superioritate divulsos, contra constantem Ecclesiæ disciplinam, Prælati Græci jurisdictioni subicere; ac præterea efficere, ut Fideles Latini, propè ipsa Romanæ Urbis mœnia, relicto usu azymi, sacram Eucharistiam in fermentato susciperent; neque enim in Ecclesia præfati Monasterii de mysticis donis potuissent in alia specie communicare, quàm in ea, in qua inibi consecrabantur. Quod quidem nemo sibi persuaserit, qui sciat, inter Auctores, qui celebrem quæstionem de Azymo, & Fermentato tractarunt, nullum inveniri, qui promissum utriusque usum in Ecclesiâ Latinâ, eundemque non continuum, sed interruptum, post decimum Ecclesiæ sæculum mansisse contendat; multos verò esse, qui solidis rationibus confirmant, disciplinam Azymi ab ipsis Apostolorum temporibus in Ecclesia Occidentali inveciam, & semper deinceps inviolatè servatam fuisse. In omnibus verò locis Italiæ Nostre, in quibus Græci simul degerent & Latini, hoc fuit perpetuum Apostolicæ Sedis institutum, ut Græcos, sine ullo proprii Ritus detrimento, Latinorum Antistitem jurisdictioni subesse voluerit: Nullibi autem statutum esse reperietur, ut Populus Latinus ab obedientia Episcopi Latini subtraheretur, Prælati Græci jurisdictioni subditus fieret.

Atque hæc sufficere visa sunt, ut Apostolicorum Privilegorum, quæ pro parte Abbatis Commendatarii Cryptæ Ferratæ, tamquam expressa præsentis suæ jurisdictionis fundamenta asserbantur, nullam rationem habendam esse judicemus. Sed quoniam, ut supra diximus, deficienti Titulo expresso, fundari potest Titulus præsumptus in immemorabili hujusmodi jurisdictionis exercitio, & quasi possessione, de hac consequenter videndum superest. Neque verò a Nobis summo jure expenditur, an postquam præsentis Titulus productus est, isque minus aptus, & ad intentum inefficax deprehensus fuit, adhuc tamen permittendum sit, ut de adstruendo præsumpto Titulo agatur. Sed quum sit de essentia immemorabilis consuetudinis, ut nihil contra eam auditum unquam, vel dictum, aut factum fuerit; contra verò satis constat, quod series actuum jurisdictionalium, quos Abbates pro tempore exercuerunt, non semel interrupta fuit per alios similes actus intra Territorium Cryptæ Ferratæ ab Episcopis Tusculanis pro tempore exercitos; non modo exclusâ remanet hujusmodi præsentis immemorabilis favore Abbatis, quin potius Episcopo, qui pro se habet assistentiam juris, ea quoque regula suffragatur, quod unus dumtaxat actus ab ipso exercitus in eo Territorio, quod intra fines propriæ Diocesis consistit, totam ipsius Ordinariam jurisdictionem in idem Territorium, quoad reliqua etiam, integram præservat.

Quod autem pertinet ad Titulum *Nullius Diocesis*, quod prædictus Abbas Commendatarius Monasterio suo dudum attributum fuisse, monumentis undique collectis demonstrare nitentur, ex adverso Episcopus, aliis adductis tum veteribus, tum recentioribus documentis, in quibus idem Monasterium *Tusculana Diocesis* nuncupatur, satis probavit præfatum appellationem nequaquam constantem & perpetuam, ut par erat, extitisse: Neque verò novum est, quod Monasteria aut Loca, quæ gaudent exemptione passiva, quemadmodum proculdubio gaudet Monasterium, de quo agitur, aliquando appellata fuerint *Nullius Diocesis*, quum & apud Scriptores, & in ipsis Decretis Sacri Tridentini Concilii, plura hujusmodi loquutionis exempla suppetant.

1747.
risdictionis
in Clerum,
& Populum
Latinum.

De præ-
sentia imme-
morabili.

Ea destrui-
tur, i. per
actus jurisdic-
tionales ab
Episcopis ex-
ercitos.

2. Per ap-
pellationem
Tusculanæ
Diocesis ei-
dem Mona-
sterio sæpe
tributam.

1747.

3. Per ac-
tus Abbatum
de propriis
facultatibus
dubitanti-
um.

Denique quum Abbates Commendatarii Cryptæ Ferratæ pro tempore exsistentes, facultatem approbandi Monachos ipsius Monasterii ad audiendas in ea Ecclesia Sacramentales Confessiones Sæcularium, sive in ipso Monasterio habitantium, sive aliunde ad ipsam Ecclesiam confluentium, ab Apostolica Sede postulaverint, & obtinuerint; quumvis ea facultas ad cautelam, & ad majorem conscientia securitatem perita fuisse dicatur; hoc ipsum aperte demonstrat, non satis firmam eisdem Abbatibus fuisse opinionem de suo Territorio separato, ac de activa & quasi Episcopali jurisdictione in Clerum, & Populum; adeoque ipsosmet aliquando audisse, præsentia jura sua non levibus rationibus in dubium revocari; id quod asseritam immemorabilem præfatus destruit, ut supra diximus.

Sententia
proferat
favore Episco-
pi Tusculani.

His igitur, aliisque legitimis fundamentis innixa fuit definitiva sententia, quam pro hujus litis, & controversiæ decisione, omnibus maturè perpensis, ac de unanimi præmissorum consilio, ipsa die decima tertia proxime lapsi mensis Februarii, protulimus; quamque nunc per hæc Apostolica scripta edicimus, promulgamus, & Apostolicæ potestatis Nostræ plenitudine confirmamus, & roboramus.

Nova Pri-
vilegia, &
Indulta con-
ceduntur
Abbatibus
Commendatario
Cryptæ Ferratæ.

Et nilominus antiquum respicientes splendorem ipsius Monasterii Sanctæ Mariæ de Crypta Ferratæ, ac memores insignium Abbatum, qui & ejus primævum Claustrale gubernium, & deinceps ipsius commendatario regimen obtinuerunt; præcipuam verò rationem habentes singularium meritorum prædicti Dilecti Filii Nostri Joanni Antonii Presbyteri Cardinalis, hodierni ipsius Abbatis Commendatarii, qui non modò cum eximia sui nominis laude demandatum sibi munus Vicarii Nostri in Urbe, ejusque Districtu exercet; sed etiam, tamquam diligens præfati Monasterii Præsul, pro commendata sibi illius jurium defensione, omnia monumenta ad hunc effectum opportuna, etiam in sanctoribus Apostolicæ Sedis Tabulariis conquesta, non sine magna impensa, colligere & proferre non prætermisit, omniaque rationum momenta ab egregiis Jurisconsultis deduci & exponi curavit; eidem Joanni Antonio Cardinali, & Abbati Commendatario, ejusque in perpetuum, infra scripta Privilegia, & Indulta, Motu proprio, ac de Apostolica liberalitate, & auctoritate, tribuimus & imperimus.

I. Confe-
rendi Sacra-
mentum
Confirmationis
semel in
anno.

Primum videlicet, ut tam ipse, quam illius Successores præfati, dummodo Episcopali charactere præditi sint, Sacramentum Confirmationis in ipsa Ecclesia Abbatiali semel singulis annis administrare, ac omnibus illud expectentibus per se ipsos ritè conferre possint, & valeant.

II. Appro-
bandi Con-
fessiones pro
Sæcularibus,
in perpetuum.

Secundum, ut, quoniam Prædecessores Nostri Romani Pontifices ejusdem Monasterii Abbatibus pro tempore Commendatariis facultatem concesserunt approbandi aliquot ex ipsius Monachis ad excipiendas Confessiones Sacramentales Fidelium ad eandem Abbatialem Ecclesiam confluentium; hujusmodi facultas, quam Nos ipsi prædicto Joanni Antonio Cardinali ad ejus vitam, seu donec ejusdem Monasterii Commendam obtinuerit, per Apostolicas Literas in forma Brevis elargiti fuimus, non ad ipsum solummodo hodiernum Abbatem Commendatarium, sed ad futuros etiam illius Successores in perpetuum extensa sit, & esse censeatur; quibus etiam Monachis, ab Abbatibus Commendatariis pro tempore, ut præfertur, ad Sæcularium Confessiones approbatis, aliquoties infra annum, ac potissimum in solemnioribus Festivitatibus, in quibus frequens populus ad prædictam Ecclesiam Cryptæ Ferratæ accedere so-

let, facultatem absolventi a peccatis in ipsa Tusculana Diocesi reservatis, per futuros pro tempore Episcopos Tusculanos indulgeri, plurimum in Domino cupimus, & Apostolicis hortationibus suademus.

Tertium, quod spectat ad Matrimonia contrahenda a personis Territorium incolentibus Cryptæ Ferratæ, ut idem Abbas Commendatarius, ejusque Successores possint examina Testium super statu libero contrahentium per Cancellarium Abbatialem recipi facere; nec non Monacho animarum curam pro tempore exercenti licentiam impertiri pro denunciationibus ad formam Concilii Tridentini faciendis, quoad personas ipsius Parochiæ subditas; dummodò tamen causæ tam super separatione Tori, quam super nullitate Matrimonii in ipsa Parochia contracti, si quas judicialiter cognosci oporteat, ad Episcopi Tusculani, non autem ad Abbatis prædictæ judicium deferantur.

Quartum denique, ut præter causas civiles, criminales, & mixtas, quæcumque ad Abbatibus Commendatariis Forum Laicale, seu Baronale, spectare dignoscuntur, idem Abbas, ejusque Successores pro tempore futuri, eas etiam causas merè civiles, quæ inter Mensam Abbatialem, aut Monasterium, seu eorum Conductores ex una, & ipsius Mensæ, aut Monasterii debitores ex altera, partibus, super canonibus, livellis, aliisque responsionibus, verti contingat, etiamsi hujusmodi causæ, ratione persona, vel ratione rei controversæ, ad Forum Ecclesiasticum pertineant, tam per se ipsos, quam per Judices a se deputatos; dummodò hi Clericali qualitate præditi sint; & dummodò neminem verbaliter, seu realiter content, nisi intra Territorium ipsius Monasterii, aut si quem extra Territorium prædictum citare voluerint, opportunas facultates, sine executione, ab Ordinario Loci antea obtinuerint; in prima instantia cognoscere, decidere, ac debito fine terminare possint & valeant, motu & auctoritate prædictis, ac præsentium Literarum tenore perpetuò concedimus, & indulgemus.

Caterum supradictam sententiam a Nobis prolatam, eademque præsentem Literas, cum omnibus, & singulis in ipsis contentis, semper firmas & efficaces existere, & fore decernimus, nec ullo unquam ex capite, colore, prætextu, aut causa, etiam quantumvis juridica, & privilegiata, aut in corpore juris clausa, etiam litis pendens coram quocumque Judice, aut Tribunali, cujus litis status & merita, & alia quæcumque etiam specificam mentionem, & individuum expressionem requirentia, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis haberi volumus, vel etiam ex eo, quod ipse Abbas Commendatarius, aut Monachi præfati, vel alii quicumque in præmissis jus, vel interesse habentes, seu habere prætendentes, illis non consenserint, vel non satis auditi, & causæ, propter quas eadem præsentibus emanaverint, sufficienter verificatæ, aut justificatæ non fuerint, de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, seu alio quocumque defectu notari, impugnari, aut in controversiam vocari, seu adversus illas apertionis oris, restitutionis in integrum, aliudve juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari posse; sed ipsas præsentibus suos debitos, ac plenarios effectus perpetuò sortiri & obtinere, & tam Episcopis Tusculanis pro tempore existentibus, quam dicto Joanni Antonio Cardinali, & Abbati Commendatario, ejusque in præfata Commenda Successoribus respectivè, in omnibus, & per omnia etiam perpetuò suffragari.

Sicque, & non aliter in præmissis censerit, atque ita per quoscumque Judices, Ordinarios,

III. Recl-
pendi ex-
amina Tes-
tium super
statu libero.

Et conce-
dendi licen-
tias pro nu-
bicationibus
Matrimo-
niorum.

Salvo jure
Episcopi in
Causis Mat-
rimonialibus.

IV. Co-
gnoscendi in
prima instan-
tia causas ci-
viles Mensæ
Abbatialis,
etiam ad fo-
rum Ecclesi-
asticum spec-
tantes.

Servata
priori forma in
Citationibus
extra pro-
prium Terri-
torium ex-
tremum.

Clausule
preservati-
væ.

& Delegates, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales; alioque quoslibet, quacumque præminetia, potestate, & auctoritate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet, aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere; ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus præmissis Callisti, Eugenii, Gregorii, aliorumque Romanorum Pontificum Apostolicis Literis, Constitutionibus, & Ordinationibus, aliisque quibuscumque privilegiis, aut indultis, eidem Monasterio, ejusve Abbatibus Clausuralibus, sive Commendatariis, nec non præfato Ordini Sancti Basilii, ejusque Professoribus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam ex titulo oneroso, etiam Consistorialiter, & motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus, concessis, aut pluries approbatis, confirmatis, & innovatis; nec non Nostra, & Cancellariæ Apostolicæ Regula de jure quæsito non tollendo, ejusdemque Monasterii usibus, stilibus, & consuetudinibus, si quas etiam ab immemorabili tempore pacificè observatas fuisse apparuerit; quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda foret, latissime & plenissime, ac specialiter & expressè derogamus, ac derogatum esse volumus, caterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, ut earumdem præsentium Literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides tam in iudicio, quam extra illud habeatur, que habetur iisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam Nostræ Sententiæ, Decreti, Declarationis, Constitutionis, Concessionis, Ordinationis, & Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo septingentesimo quadragésimo septimo, pridie nonas Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Septimo.

D. Card. Passioneus. J. Datarius.
VISA DE CURIA I. C. Boschi.
J. B. Eugenius.

Loco † Plumbi.
Registrata in Secretaria Brevium.
Publicata die 24. Aprilis 1747.

XXXIV.

Ampliatur Episcopis facultas impertiendi Benedictionem cum Indulgentia Plenaria Fidelibus in mortis articulo constitutis; etiam per alios, tam in Civitatibus, quam in Diocesis, ab ipsis subdelegatos.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

PIA Mater Catholica Ecclesia, de æterna Filiorum suorum salute in primis sollici-

ta, quum hanc intelligat ab extremo iporum mortis articulo potissimum pendere, nunquam prætermittit omnibus eos subsidiis pro hujusmodi temporis necessitate opportunis juvare, atque instruere, tam iis nimirum, quibus opus esset ad æterna præcavenda supplicia, quam quæ apta & salubria forent ad evitandas pœnas temporibus definitas, quas in altera vita humanis plerumque spiritibus, etiam dimisso mortalis culpæ, æternæque pœnæ reatu, in Purgatorio igne luendas manere non ignorat. Quamobrem, licet ex veteri simul, & recenti Ecclesiæ disciplina, graviorum quorundam criminum absolutio Romano dumtaxat Pontifici in universo Christiano Orbe, aliorum autem singulis Ecclesiarum Præsulibus in eorum Diocesis, reservata fuerit; artamen adveniente unicuique Fidelium supremo migrationis die, omnes hujusmodi absolutionum reservationes cessare, & cuilibet Sacerdoti liberam, & plenam facultatem esse, quemcumque penitentem a quibuscumque peccatis, & criminibus, nec non Ecclesiasticis sententiis, atque censuris absolvendi, providè declaratum fuit. Præterea quum in Ecclesia immensus, & inestimabilis existat Thesaurus spiritualis, ex infinitis constanti satisfactionibus Passionis, & mortis Domini Nostri JESU CHRISTI, ac præterea ex meritis, & satisfactionibus gloriosæ Virginis Genitricis Dei MARIÆ, omniumque Sanctorum, & Electorum, cujus Thesauri dispensationem Salvator Noster Beato Petro Apostolorum Principi, ejusque in perpetuum Successoribus tradidit; hoc semper summo studio curarunt Prædecessores Nostri Romani Pontifices, ut illius divitiis in moribundos Fideles largè diffunderent, & maximà omnium amplitudine, quæ Indulgentia Plenaria nuncupatur, cujusque impertiendæ jus in Apostolica Sede unice residet, ipsis potissimum applicarent: Quam quidem in rem Episcopis per Ecclesias constitutis vices suas cum opportunis facultatibus delegarunt; ne ullus in Orbe Terrarum angulus esset, ubi Catholicæ Religionis professoribus hujusmodi adjumenti copia deesset, pro extremo illo momento, quo iporum salutis causa in discrimen adducitur.

Hactenus hujusmodi facultas Episcopis concedi consuevit, Pontificis nomine, & auctoritate, per privatas Epistolas ipsius Secretarii Brevium secretorum, qui expositâ Pontifici petitione pro parte cujusque Episcopi, & pro spiritali utilitate ipsius Subditorum ad se delatâ, referribere solebat, petitam facultatem ab ipso Pontifice eidem indulgeri ad Triennium proximum; hac tamen lege, ut ipse eâ uteretur, nimirum Benedictionem impertiret, & Indulgentiam Plenariam ægrôtis in mortis articulo constitutis largiretur per se ipsum immediatè, vel, quatenus Episcopum suffraganeum haberet, per Dominum Suffraganeum suum; nec, nisi necessitate cogente, & quidem nocturno tempore, alium Sacerdotem in singulis peculiaribus casibus subdelegare posset: Ubi verò præcisâ necessitas exegerit, ac insimul noctis tempore dumtaxat, idem permittit, ut alicui Sacerdoti pio, per Dominationem Vestram qualibet vice eligendo &c. communicare valeat. Quo verò ad Moniales, Ordinarium earum Confessarii operâ in eum finem uteretur.

Hanc porrò facultatem, prout in hujusmodi Literis concedebatur, Ecclesiarum Pastores jamdudum judicarunt angustis nimirum limitibus circumscriptam; non solum ob brevè Triennii spatium ipsi præstitum; verum etiam quia, propter relatas leges circa illius usum præscriptas, ab hujusmodi Indulgentiæ Plenariæ beneficio excludi videbant plerisque fideles sibi subjectos, præsertim verò eos, quos extra

1747. moribundos Fideles.

Ut & peccatis absolvantur.

Et promeritas pœnas evadant.

Forma Indulgentiarum pro largitione Indulgentiæ Plenariæ in articulo mortis, Episcopis concedi solet.

Forma ampliatio alias expetita fuit.

Derogatio contrariis.

Fides præstantia transumptis.

Sanctio pœnalis.

Dat. Pontif. Anno VII. die 24. Aprilis 1747.

Ecclesiæ pia cura erga